

کوریکولوم گروه آموزشی ارتوپدی

تهیه یک کوریکولوم ساختاریافته برای دستیاران ارتوپدی در یک مرکز ترومای شلوغ مانند بیمارستان باهنر کرمان، امری ضروری برای آموزش مؤثر و ارائه خدمات باکیفیت است. کوریکولوم زیر با توجه به شرایط خاص این بیمارستان (مرکز ترومای ارتوپدی) طراحی شده و بر موارد اورژانسی، تروما، و مهارت‌های عملی تأکید دارد.

کوریکولوم آموزشی دستیاران ارتوپدی (Orthopedic Residency Curriculum)

مرکز: بیمارستان باهنر کرمان (به عنوان یک مرکز ترومای ارتوپدی) هدف کلی: تربیت دستیاران ارتوپدی متبحر، مستقل و مسئولیت‌پذیر در زمینه تشخیص و مدیریت بیماری‌های ارتوپدی، با تأکید ویژه بر تروما و موارد اورژانسی.

ساختار کلی کوریکولوم بر اساس سالهای دستیاری

سال اول (Junior Resident - PGY1/2)

محوریت: اصول پایه، ارتوپدی اورژانس و تروما

• فعالیت‌های بالینی:

- گرفتن تاریخچه و معاینه اولیه بیماران اورژانس و بستری.
- آموزش اولیه تفسیر رادیوگرافی، سی‌تی‌اسکن و MRI.
- مشارکت در ویزیت‌های روزانه و نوشتن نکات در پرونده.
- کمک در اتاق عمل برای موارد ساده و یادگیری اصول آسپسی و آنتی‌سپسی.
- مهارت‌های عملی ضروری:
- پانسمان و تعویض پانسمان.
- خارج کردن بخیه‌ها و استاپلر.
- جاناندازی بسته‌ی دررفتگی‌های شایع (مانند شانه، آرنج، انگشتان).
- آتل‌گیری و گچ‌گیری اولیه برای شکستگی‌های پایدار.
- کشش اسکلتی (Traction) برای شکستگی‌های لگن و فمور.
- موضوعات تئوری که باید مسلط شود:
- اصول بیومکانیک شکستگی‌ها و ترمیم استخوان.
- تشخیص و درمان اولیه شکستگی‌های بسته و باز.
- سندرم کمپارتمان.
- آمبولی چربی.
- آناتومی کاربردی اندام‌ها.

سال دوم و سوم (Senior Resident - PGY3/4)

محوریت: مدیریت مستقل تر تروما، جراحی‌های برنامه‌ریزی شده و ساب تخصصی

- فعالیت‌های بالینی:
- مدیریت اولیه بیماران ترومای شدید (پلی تروما) در اورژانس.
- مسئولیت بخش بستری و تصمیم‌گیری‌های روزانه تحت نظارت استاد.
- انجام جراحی‌های اورژانس با نظارت (مانند دبریدمان شکستگی‌های باز، فیکساسیون خارجی).
- کمک و سپس انجام بخش‌هایی از جراحی‌های الکترو (برنامه‌ریزی شده) مانند تعویض مفصل لگن و زانو، آرتروسکوپی.
- مهارت‌های عملی پیشرفته:
- جانندازی باز شکستگی‌ها و فیکساسیون داخلی با پلاک و پیچ.
- فیکساسیون اینترامدولاری برای شکستگی‌های بلند استخوان‌ها (فمور، تیبیا).
- مهارت‌های اولیه در آرتروسکوپی (اصول، معاینه مفصل، منیپولیشن ابزار).
- مدیریت زخم و دبریدمان.
- موضوعات تئوری پیشرفته:
- انتخاب روش جراحی مناسب برای انواع شکستگی‌ها.
- مدیریت عوارض تروما (عفونت، عدم جوش خوردگی، بدجوش خوردگی).
- پاتولوژی‌های ارتوپدی (تومورها، عفونت‌های استخوان).
- اصول deformity correction.

سال چهارم (Chief Resident - PGY5)

محوریت: رهبری، تصمیم‌گیری پیچیده و آماده‌سازی برای فلوشیپ یا فعالیت مستقل

- فعالیت‌های بالینی:
- سرپرستی تیم ارتوپدی و هماهنگی بین دستیاران.
- مدیریت جراحی‌های پیچیده ترومای (با نظارت).
- تصمیم‌گیری نهایی در مورد برنامه درمانی بیماران اورژانس و بستری.
- آموزش به دستیاران جوان تر و دانشجویان پزشکی.
- مهارت‌های رهبری و مدیریتی:
- مدیریت اورژانس و تریاژ بیماران ترومای چندگانه.
- ارتباط مؤثر با سایر تخصص‌ها (جراحی عمومی، نوروسرجری، ICU).

• برنامه‌ریزی جراحی‌های پیچیده و Reconstruction

محتوای آموزشی اختصاصی با تأکید بر "تروما" (بخش اصلی فعالیت بیمارستان باهنر) این بخش به صورت چرخشی در طول دوره دستیارآموزش داده می‌شود:

۱. ترومای اندام فوقانی:

- شکستگی‌های کلاویکل، اسکاپولا.
- دررفتگی‌های شانه و روش‌های جانندازی.
- شکستگی‌های proximal humerus. هومروس، ساعد.
- شکستگی‌های اطراف مچ دست (Distal Radius) و کارپال.

۲. ترومای اندام تحتانی:

- شکستگی‌های اطراف مفصل ران (Extracapsular & Intracapsular).
- شکستگی‌های shaft فمور و تیביا.
- شکستگی‌های پلاتوی تیביا، پیلون، مچ پا.
- شکستگی‌های لگن و استابولوم (به عنوان بخشی از پلی تروما).

۳. ترومای ستون فقرات:

- ارزیابی اولیه بیمار با ضربه به ستون فقرات.
- تشخیص شکستگی‌های پایدار و ناپذیر مهره‌ها.
- همکاری با متخصصین مغز و اعصاب در مدیریت موارد ناپایدار.

۴. پلی تروما (Multiple Trauma):

- تریاژ و ارزیابی اولیه بر اساس پروتکل ATLS.
- تقدم و تأخر اقدامات جراحی در بیمار پلی تروما (Damage Control Orthopedics).
- مدیریت همزمان آسیب‌های ارتوپدی با آسیب‌های حیاتی دیگر.

برنامه آموزشی هفتگی/ماهانه (پیشنهادی)

• کنفرانس هفتگی cpc:

- بررسی موارد پیچیده یا با عارضه برای یادگیری جمعی.
- ژورنال کلاب هفتگی:
- ارائه و نقد مقالات جدید و گایدلاین‌ها توسط دستیاران.
- راند روزانه با حضور اساتید:
- بازبینی رادیوگرافی‌های بیماران عمل شده و بحث در مورد روش‌های درمانی.
- کارگاه‌های عملی (Quarterly یا هر ۶ ماه):
- کارگاه گچ‌گیری و آتل‌گیری.
- کارگاه پیچ و پلاک بر روی مدل‌های استخوانی.
- کارگاه آرتروسکوپی روی مدل.

ارزیابی دستیاران

• ارزیابی مستمر (Formative):

- ارزیابی روزانه توسط اساتید در بخش، اورژانس و اتاق عمل.
- ارائه کنفرانس و کیفیت آن.
- ارزیابی ۳۶۰ درجه
- لاگ بوک

• ارزیابی نهایی (Summative):

- امتحان شفاهی و کتبی سالانه بر اساس اهداف تعیین شده.
- ارزیابی مهارت‌های عملی (OSCE).
- امتحان ارتقا سالانه
- امت

منابع پیشنهادی

• منبع اصلی ترومای ارتوپدی:

• Rockwood and Green's Fractures in Adults

• Court-Brown CM, et al. Rockwood and Green's Fractures in Adults

• منابع جامع ارتوپدی:

• Campbell's Operative Orthopaedics

• منابع آنلاین و اپ بیس:

• Wheeless' Textbook of Orthopaedics

• Orthobullets

• مقالات ژورنال‌های JBJS, JOT, Injury

این کوریکولوم یک چارچوب پویا است و باید با توجه به نیازهای بخش، امکانات موجود و بازخورد دستیاران و اساتید، به طور دوره‌ای بازبینی و به‌روزرسانی شود.